

UT OUWE TEBAKSWINKELTJE VAN REMMERT KÖHNE¹

Deer hew'k zoiver van opekeke, in ut noost me dat nouw ons ouwe tebakswinkeltje oit de Zaan vandaan gaat, in ne Arnhem wordt overbrocht, temenste de toonbank in de weegskale, in wet der alzoobaihoort.

Ik ken ut me temet niet begraipe, dat ik nooit gien half onsie tebak deer meer zel hale, in ut begroot me dat 'k me ouwe loopie kwaït ben.

Ik hew aars van ouwer op zeun altaid un trouwe klant eweest van de heer Köhne. Main grootvader in me vader, wai hadde altaid tebak van Ouwe Londe, in gien van Nelle, of Dobbelman, Lieftink of Douwe Egberts konne ons deer van ofbrenge. Al die tebaksoorte smaakte ons niet, je wenne nouw ienmaal an je aige soort, in dut was tebak van Ouwe Londe. Anwenst? Welnee, ouwe Londe was primjé. Al hewwe ok zollie in de vorige oorlog, in nouw mit deuze, merakels evroet om ut goeie soort te kraige. Deer mangelde welders wet an, maar straik in zet gonge me weer hene om ons proimpie of paipie tabak te hale.

Toe 'k nag un kind was, sting er op de toonbank nag een kopere komvoor mit kooltje vuur, deer kon je den mit ien opsteke, a je un puntzakkie tebak ehaald hadde, want as je wet ekocht hadde mog je mitien un paipie stoppe of un proimpie voor niks neme, dat lokte oit; in zoo had je ok toe wel loi, die graag un hallef onsie voor je haalde, damloopers in zoo, in die den mitien — omdatte ze zelf gien cente hadde — een ors trossie tebak namme, weer ze den un heele taid ket van hadde.

Ze hadde toe vaif soorte, van 3 ½ cent, van 4 ½ cent mit zwart gedrukte zakkies, en van 5 ½ cent mit rood edrukt; dut wazze de meest gangbare soorte. Maar ze hadde ok proimtebak, merakel zweer, in Porterico, in Varinas. Dut haalde ik welders voor un Sinterklaas- of verjaringskedoo voor me vader, in ik kreeg 't ook welders weerom van me vader of vrouw.

¹ Zie het artikel „Het Wapen van London Ao. 1791” in „De Speelwagen” van 1 April j.l.

Zat vader un bietjeroim in z'n doimkroid, den mog ik derdehalf pond tebak hale; den kreeg je un vorrel toe, mit un stiene paipie, un slaghakie¹ of jood, un halve lange, een ien-en-twintigie of un kombaal², dat was zoo'n groote kop mit un lange staal, deer rookte de Regente van de weeshoize oit op derloi vergaderinge. Iederien had den z'n aige paip, mit z'n naam mit potlood erop eskreve.

Ok ken ik nag best voor me hale de ouwe Lakeman, die altaid Dingesdags mit de tebakswage ne Purmerend gong, ne de klante die deer weunde, want de tebak van ouwe Londe kon je in heel Noordhol-land koope.

Den had je nag ouwe Bes in de Gooyer, de kervers in mengers van de tebak, ouwe Flentrop in Bois, in de winkel, allegaar al dood in ter ziele.

In de winkel kon je alderlai nuuwtjes hoore; d'r ware meheere, die zoo'n ochend of middag deer un paipie stonge te rooke mit de ouwe heer Köhne, in deer wiere den alderlai nuuwtjes verhanseld.

Ok beste olie in zoiker, in orte in boone kon je deer koope, primje waar, in roim gewicht; alles was deer nag echt ouwerwis in Zaens degeluk.

Deerom, zoiver spait ut main, dat de heere Köhne ut bailtje er bai neer elaid hewwe in dat ons ouwe tebakswinkeltje mit ut heele gedoente wordt operood. In weggaat heel ne Arnhem, weer ik ut wel nooit meer zel zien, in mienige echte Zaankanter mit main. Zoiver, 't noost main; ik had dat graag hier ehouwe, al ben ik zoo blaid as blik dat ut niet verkwanseld wordt. Want den was alles vort eweest, in den had gien mens der wet an. Ik aindig mit de Letainse spreuk: sic transit gloria mundi.

HAIN DE MOLENAAR

¹ Boekenoogen: slaghaak of slaghakie. Bij timmerlieden en houtzagers. Een houten steel van één meter lengte met aan het eene einde een ijzeren punt van omstreeks zes duim, die een rechten hoek maakt met den steel. Het slaghaakje wordt met de punt in een balk of ander zwaar hout geslagen om dit voor te trekken. — Bij vergelijking wordt ook een kort steenen pijpje met rechten steel wel een slaghaakje genoemd.

² Boekenoogen: kombaal, groot model lange pijp, Goudsche pijp met grooten kop